

LJUDJE SMO KAKOR OREH

Pripravila: Dušica GRGIČ

Spet je tu ta čudoviti maj, ko se vse prebuja in cveti, kliče po ljubezni! Mesec pa je tudi obtežen – z izpraševanjem in testi v osnovnih in srednjih šolah, prav tako je to intenzivno izpitno obdobje za študente. Torej zelo stresno obdobje, najtežji del šolskega leta, zahteven za učitelje, predvsem pa za osnovnošolce, dijake in študente! Seveda se niti starši ne moremo izogniti napetostim, ki jih to obdobje prinese v družino. Pogosto ob pritisku šole in učiteljev obremenjujemo otroke še sami. Neprestano jih priganjamo k učenju, preverjamo in sprašujemo, koliko in kaj so se učili, jih opozarjamo in jim včasih tudi grozimo s posledicami, ki jih lahko doletijo, če se ne bodo dovolj učili, če ne bodo (dovolj) uspešni ..., skratka, znova in znova jim nalagamo občutek krivde zaradi naše skrbi zanje, zamajemo temelje njihove, pogosto šibke samozavesti, prispevamo k temu, da samozaupanje samo še upade! Pričakujemo pa – da bo vse to prineslo zaželeni uspeh?!?!

Ste se že prepoznali ali vendarle sodite v tisti mali odstotek staršev, ki ravno v tem obdobju postanejo (še bolj) razumevajoči in spodbujajoči v svojem ravnanju ter so otrokov spremljevalec na tej, zanj že sicer težki poti? Ste se že naučili lekcije, da priganjanje, grajanje, očitiranje ... ne rodijo uspeha? Ampak ravno nasprotno! Bolj ko otroka priganjate, manj je verjetno, da bo sedel k knjigi. Bolj ko pritiskate nanj – teže se bo učil. Sodobna pedagogika in psihologija sta že zdavnaj spoznali, da se veliko hitreje učimo v ljubečem in vedrem ozračju – brez pritiskov. Samo da še vedno težko sprejmemo paradoks, da bi učenje moralo biti ZABAVA!

Kaj, ko bi letos poskušali spremeniti taktiko ter v tem za vas in otroke težkem obdobju njim izkazovali več razumevanja, dajali več priznanja, ponudili svojo pomoč, če si jo želijo? Kaj, ko bi z otrokom preživeli več časa skupaj v ljubečem in prijaznem ozračju, mu dali vedeti, da mu zaupate, ga podpirate in mu stojite ob strani? Kaj, ko bi ga nehali obremenjevati s skrbmi o tem, kaj vse ga čaka, če ne bo (dovolj) uspešen v šoli? Skrbi ima že sam dovolj, četudi to velikokrat kaže zelo nenavadno – da se uči še manj!

Mogoče bi se tokrat z otrokom raje pogovorili v sproščenem ozračju, stran od šole, knjig in učenja, ko gresta na sprehod in/ali sladoleđ ali ko gresta na nogometno tekmo, v knjižnico ...? Vzemite si čas tudi za takšno sprostitev. Po njej se bo raje usedel h knjigi in se laže učil. Nikakor pa ne trgujte s tem!

Povejte mu vaše mnenje, da je šola njegova skrb in da on nosi odgovornost za svoj odnos do učenja – tako kakor ste vi odgovorni za svoje delo v službi. Seveda pa si morate to tudi sami resnično misliti! Prepustite mu to, kar mu že toliko let poskušate odvzeti, ko prevzimate skrb za njegovo učenje! Povejte, da mu stojite ob strani, ker vam je mar zanj in njegovo prihodnost, in da lahko računa na vas – da pa mora svoj del opraviti sam. Povejte mu, da se VI čutite odgovorni, da mu to poveste, da mu daste informacije, vendar zaupate, da bo ON naredil najbolje, kolikor zmore! Povejte mu, da se zavedate, kakšna obremenitev je to zanj, in da ga razumete. In če ne bo vidnega odziva – intenzivnega učenja in izboljšanja ocen – to zdržite! Morda bo to pomenilo popravni izpit iz enega ali celo dveh predmetov. Ne razmišljajte, da vam bo to pokvarilo poletje in načrte za dopust. Pomislite raje, da je to izkustvena šola za vašega otroka (pa tudi za vas!). In potem ne očitajte: »Saj sem ti govoril/-a!« Bi zmogli tako?

Morda otrok potrebuje ravno pouk o tem, da ima vsako ravnanje svoje posledice. Da smo za svoje vedenje odgovorni sami in da moramo nositi posledice tega, kar smo storili. In potem se drugič lahko odločimo, da prevzamemo odgovornost za drugačno vedenje. Saj se tako učimo, mar ne? Dovolite svojim otrokom, da odraščajo, in zdržite bolečine, ki vam jih prinaša njihovo odraščanje. So del starševske naloge! Bodite iskreni in bodite svojemu otroku to, kar ste kot človek, kot osebnost. Ne »igrajte vloge dobrega roditelja«. Dovolite si biti VI in dovolite svojemu otroku, da vedno bolj postaja ON – ON!

Morda je zdaj čas, da spoznate še, kako si otrok želi, da bi mu svojo skrb in ljubezen izkazali – da spoznate, kakšen jezik ljubezni govorite vi in kakšnega vaš otrok.

Opazujte, kako vam otrok izkazuje ljubezen – **NE**: kako bi si vi želeli, da vam jo izkazuje!

Raziskujte, kako si ON želi, da bi jo vi izkazovali njemu. Si želi, da ste ob njem, ko se uči, in mu pri tem pomagate? Si želi, da ga pohvalite za majhne stvari, ki jih sam prezre, vi jih pa opazite in mu daste vedeti, da so vam pomembne? Si želi, da ga objamete, poljubite? Vas želi kot spremljevalca v kinu, na bazenu – ali le, da ga do tja odpeljeta? Ali je njegov jezik ljubezni:

– BITI POHVALJEN

– PREBITI ČAS SKUPAJ (obisk kina, tenis, poslušanje glasbe ...)

– BITI OBDAROVAN (ga odpeljeta z avtom do prijatelja, kupite nekaj, kar si želi ...)

– NAREDITI NEKAJ SKUPAJ (učiti se, popraviti kolo, speči piškote ...)

– BITI OBJET, POBOŽAN (telesni dotik)

Kateri »jezik ljubezni« razume bolje? Raziskujte. Tako boste spoznali tudi, kateri »jezik« govorite vi, katerega najbolje razumete ter se nanj najhitreje in najbolje odzivaste. In to bo priložnost, da opustite stare vzorce vedenja ter bolje razumete sebe in otroka. To bo priložnost, da se urita v sporazumevanju v skupnem jeziku. In prav krizna in stresna obdobja so testna obdobja, koliko to že obvladamo. Odkrili pa boste – če boste potrpežljivo in ljubeče raziskovali, če si boste pri tem dovolili delati napake ter z razumevanjem in strpnostjo sprejeli otrokove – kako daleč ste v tem že prišli!

Ljudje smo kakor oreh: če ga poskušaš odpreti ob napačnem času, je to skoraj nemogoče, ko pa je zrel, samo pritisneš na pravo mesto in z lahkoto se odpre. Vsakdanje življenje je iz trenutka v trenutek proces zorenja za vsakogar izmed nas. Nekega dne bo nekdo ali nekaj prišlo in pritisnilo na pravo mesto pri vas. Vam pa je življenje dalo v dar priložnost, da to storite svojem otroku. Ne zamudite je!

»Nekateri mislijo, da smo močni, če se česa oklepamo.

Včasih smo močni, če izpustimo.« Sylvia Robinson

*Povzeto iz knjige Millman, Zakoni duha

Literatura:

Millman, D.: ZAKONI DUHA, Iskanja, Ljubljana 2003

Chapman, G.: HELP! I DON'T KNOW MY LOVE LANGUAGE (spletno gradivo)

Juul, J.: DRUŽINSKE VREDNOTE, Didacta, Radovljica 2009